

РУСЛАН КАЦАВЕЦЬ

КРИМІНАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Навчальний посібник

Третє видання, доповнене

КИЇВ • АЛЕРТА • 2025

УДК 343.95
К30

Кацавець Р. С.

К30 Кримінальна психологія. Навч. посіб. 3-є вид., доповн. Київ: Алерта, 2025. 162 с.

ISBN 978-617-566-861-0

Навчальний посібник містить 6 розділів і додатки. Розглядаючи тематику кримінальної психології, потрібно мати поняття про загальну та юридичну психологію, де розкриваються психологічні явища, закономірності, пов'язані із правом. Тож на це орієнтують окремі розділи. Відтак, примітніше виявити причини, що спонукають осіб до вчинення злочинів; психологічні особливості злочинної поведінки; індивідуально-психологічні властивості злочинця; злочинні дії, вчинені у стані афекту; мотивацію групових злочинів. Прокоментовано злочин і наслідки. Вказано на кримінальну відповідальність осіб.

Для студентів, які опановують юридичні спеціальності у закладах вищої освіти.

УДК 343.95

ISBN 978-617-566-861-0

© Кацавець Р. С., 2025
© Видавництво «Алерта», 2025

ЗМІСТ

<i>Переднє слово</i>	3
----------------------------	---

РОЗДІЛ 1

ПСИХОЛОГІЯ ЯК СИСТЕМА НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

1.1. Психологія: історичний розвиток, ідеї, вчення.....	6
1.2. Психологія у системі наук.....	9
1.3. Процес наукового пізнання: методи психології.....	11
1.4. Основні методологічні принципи психології.....	13
1.5. Сучасні галузі психології. Наукові концепції.....	14
Запитання: зміцнюймо знання.....	18

РОЗДІЛ 2

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЮДИНИ

2.1. Теорія особистості: бачення вчених.....	20
2.2. Психологічний розвиток особистості: формування і функціонування.....	22
2.3. Психологія емоцій людини.....	25
2.4. Властивості темпераменту людини.....	27
2.5. Структура характеру людини.....	29
2.6. Фізіогноміка людини: ідеї, теорії, дослідження.....	31
Запитання: зміцнюймо знання.....	35

РОЗДІЛ 3

КРИМІНАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ. ЗЛОЧИННІСТЬ. ОСОБЛИВОСТІ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ. ТИПИ ЗЛОЧИНЦІВ

3.1. Кримінальна психологія з погляду наукових знань.....	37
3.2. Злочинність: ознаки та властивості. Кримінально-правова статистика свідчить.....	39
3.3. Людина як активний суб'єкт діяльності.....	41
3.4. Типи злочинців: соціально-психологічні ознаки.....	44
3.5. Особи, які вчиняють корисливі злочини.....	46
3.6. Особливості мотивації групових злочинів.....	49

3.7. Формування моральних мотивів. Попередження злочинів.....	52
Запитання: зміцнуймо знання.....	55

РОЗДІЛ 4
ОСОБИСТІТЬ ЗЛОЧИНЦЯ: ПСИХОЛОГІЧНІ
АСПЕКТИ ТА ПСИХІЧНІ АНОМАЛІЇ

4.1. Психологія особи злочинця.....	57
4.2. Особа у стані афекту. Злочин і наслідки.....	59
4.3. Психічні аномалії особистості.....	61
4.4. Поведінка осіб із психопатичними відхиленнями.....	63
4.5. Кримінальний кодекс України передбачає.....	65
4.6. Суб'єкти злочину. Кримінальна відповідальність.....	67
Запитання: зміцнуймо знання.....	70

РОЗДІЛ 5
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ
ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛЮДИНИ

5.1. Психологічне дослідження: тести і тестування.....	72
5.2. Тренуймо відчуття: психогіометричний тест.....	75
5.3. Мислімо індивідуально: тест на стресостійкість.....	78
5.4. Поведінка особи у стосунках з оточуючими.....	80
5.5. Бесіда. Анкетування. Опитування (інтерв'ю). Етико-психологічні принципи.....	83
Запитання: зміцнуймо знання.....	85

РОЗДІЛ 6
УЧІМОСЬ СКЛАДАТИ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ,
ОБВИНУВАЛЬНІ І ЗАХИСНІ ПРОМОВИ

6.1. Психологічні, правові, мовні основи процесуальних документів.....	87
6.2. Поєднуймо професійні і мовні чинники. Виробляймо риторичну майстерність.....	89
Запитання: зміцнуймо знання.....	105

<i>ДОДАТКИ</i>	106
1. Психологічні терміни.....	107

2. Кримінологічні терміни.....	129
3. Фінансово-економічні терміни.....	135
4. Афоризми відомих людей.....	141
<i>ПРО АВТОРА</i>	148
Руслан Кацавець: літературні джерела.....	149

Навчальне видання

Кацавець Руслан Сергійович

КРИМІНАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Навчальний посібник

Третє видання, доповнене

Друкується у авторській редакції

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
Д. М. Алексєєв

Підписано до друку 25.09.2024 р. Формат 60 x 84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 9,42.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25; (099) 607-97-62.

E-mail: alerta.pravoavednist@gmail.com, веб-сайт: www.alerta.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.